

noget Dnsse om at see en saadan Lov træde i Live. Jeg skal stemme for det ærede første Mindretals Forslag, som jeg i Set og Alt kan slutte mig til; og som jeg ikke seer kan medføre en eneste af de Ulemper, som den ærede Ordfører og andre ærede Medlemmer have skildret. Bliwer det første Mindretals Forslag vedtaget og skulde vi ikke komme til en Overenskomst med Ministeren; da kan det være tilbøieligt at vedtage en Dagsorden ved trede Behandling, som har en anden Ordlyd end denne.

Madvig: Jeg vil stemme for Dagsordenen; skjøndt den maaskee i enkelte Punkter kunde have været helligere formuleret; da jeg troer; at den i det Hele indeholder Sandhed, da de ikke ere hørte, der burde have haft Leilighed til at drøfte denne Sag, og jeg troer; at de Argumenter, man har paaberaabt for denne Undladelse, ikke ere helbige; Loven om Sognebaandets Løsning var ganske anderledes forberedt. Om Sagen selv skal jeg gjøre en almindelig Bemærkning. Jeg troer; at der gennem Discussionen gaaer en falsk Opfattelse af det enkelte Menighedsmedlems Ret. Jeg troer gjerne; at Sagen tilsidst, naar den er tilbørlig forberedt, bør ordnes saaledes, som ved det subsidiaire Forslag af et Par af Udvalgets Medlemmer er antydet. Naar jeg havde med den Sag at gjøre, troer jeg; at jeg vilde søge at faae den ordnet paa den Maade; men ikke paa den Maade; at det af Sognet udtraadte Medlem havde Ret til sin Kirke. Kirken med Alt, hvad dertil hører, tilhører ikke det enkelte Individ eller Sognemedlemmerne paa den Maade; at de kunne foretage en Deling med Hensyn til Benyttelsen af Kirken. Kirkebygningen er en Deel af de Anstalter, der ere gjorte for Folkekirkens Virksomhed. Samtlige Kirker tilhøre Folkekirken (Stemmer: Nei); og det er Folkekirken som Samfund og dens Interesser, der have at bestemme, hvorledes Afbenyttelsen af de enkelte Kirker, der tilhøre Folkekirken, skal finde Sted. Dette er den eneste Grundpille, hvorpaa en consequent Lovgivning om Kirkerne Benyttelse kan komme frem. Det er umuligt at tale om en Kirke, der tilhører 6000 Medlemmer, saaledes at den selv eller Benyttelsesretten kunde udstyffes mellem dem; men den

tilhører heller ikke paa denne Maade den enkelte Sognekommune; den er kun anvist Sognet i det Hele; og naar man paaberaaber sig; at de enkelte Medlemmer yde Afgifter til den; er det aldeles klart; at de Afgifter, hvorom der er Tale; og som vedblive i Trentiden at ydes til Kirken af Sognets Medlemmer, ydes af deres Eiendomme; thi de Menighedsmedlemmerne personlig paaliggende Ydelser, Accidenter og Hvittdoffer, skulle efter Loven om Sognebaandets Løsning med Tiden tilfalde den valgte Præst. Hine Afgifter hvile paa Eiendomme; er en Byrde; der hører med til dem, hvormed Staten understøtter Folkekirken. Det hele Forhold viser sig klart deri; at hvis en Mand; der ikke hører til Folkekirken, eller ikke engang til den christelige Kirke; kjøber en Eiendom i et Sogn, bliver han ved at betale de Afgifter; der hvile paa Eiendommen; og da han ikke hører til Folkekirken; kan han intet Vederlag faae derfor. Der kan altsaa paa Afgifter ikke begrundes nogen som helst Ret for det enkelte Individ til at benytte Kirken.

F. Nielsen: Naar jeg imøbegaaer den ærede 6te Landsstingsmand for 6te Kreds (Bloug); maa jeg først takke ham for den Humantitet; der gik gjennem hans Udtalelser. Han indvendte imod; hvad jeg tidligere havde anført; at det ikke var Kirkens indre Anliggender; der var Spørgsmaal om; men at det kun var et Grændsspørgsmaal. Men det forekommer mig dog aldeles aabenbart; at naar der her ene og alene handles om; i hvilke af Folkekirkens hellige Steder de hellige Handlinger bør foretages af dens Præster for dens Menigheds Medlemmer; da er det et indre Kirkeanliggende; da er det intet som helst; hvorved Kirken berører Staten; men ene og alene et indvortes Kirkeanliggende; hvorfor det ogsaa i Forslag til Lov om Dannelsen af Kirkeraad; som een gang af Landsstinget er bleven vedtaget; udtrykkelig i § 3 henregnes til de Anliggender; der altid skulle forelægges Kirkeraadet. Han klagede ogsaa over; at jeg havde brugt det Udtryk; at dersom Rigsdagen; uden paa nogen som helst Maade at høre Kirkens Stemme; vilde give kirkelige Love; da var Kirken træl bunden. Men sig mig! Naar man behandler Kirken saa